

การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

Community-based Administration of Local curriculum on Sugarcane Cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict of Huaysaiprachasan School in Phetchaburi Province

สุรศักดิ์ สุขศรี¹/ จุฬาทพร ศรีรังสรรค์²

Surasak Suksri¹/ Chulapon Srirangsarn²

นักศึกษา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Master of Education Thesis in Educational Administration Phetchaburi Rajabhat University

²อาจารย์ ดร. ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Lecturer Dr. Bachelor of Education (Social Studies) of Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding author E-mail: surasak37536@gmail.com

(Received: October 23, 2024; Revised: November 11, 2025; Accepted: December 26, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ 2) การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูผู้สอน 3 คน ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้รู้เกี่ยวกับการปลูกอ้อย 3 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ มี 4 เรื่อง คือ 1) ที่มาบริบทของตำบลห้วยทรายเหนือ 2) สายพันธุ์อ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ 3) การปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ และ 4) ผลผลิตความหวานจากอ้อยตำบลห้วยทรายเหนือ 2. การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ มี 6 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย 1) การวางแผนในการสร้างเครือข่ายการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) การฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 3) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 4) การดำเนินกิจกรรมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 5) การกำกับติดตาม ประสานงานการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 6) การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คิดเป็นร้อยละ 48.20

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น การปลูกอ้อย ชุมชนเป็นฐาน

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) local knowledge on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict, 2) the community-based administration of a local curriculum on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict, and 3) the trial results of the community-based implementation of the local curriculum on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict at Huaysaiprachasan School, Phetchaburi Province. The target group included 1 director, 1 academic head, 3 teachers, 1 community leader, 3 experts in sugarcane cultivation, and 50 Mathayomsuksa 3 students. The instrument used for data collection was an achievement test with an IOC ranging from 0.67 to 1.00. Quantitative data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed using content analysis. The research results were as follows: 1. The local knowledge on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict consisted of four topics: 1) background and context of Huay Sai Nuea Subdistrict, 2) sugarcane species in Huay Sai Nuea Subdistrict, 3) sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict, and 4) sweetness of products derived from sugarcane in Huay Sai Nuea Subdistrict. 2. The local curriculum administration on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict consisted of six steps: 1) planning to create a network for community-based local curriculum administration, 2) training in community-based local curriculum preparation, 3) improving and developing the community-based local curriculum, 4) organizing activities for implementing the community-based local curriculum, 5) supervising, monitoring, and coordinating the use of the community-based local curriculum, and 6) evaluating the community-based local curriculum. 3. The trial results of the community-based implementation of the local curriculum on sugarcane cultivation in Huay Sai Nuea Subdistrict at Huaysaiprachasan School revealed that the Mathayomsuksa 3 students' post-learning achievement was significantly higher than their pre-learning achievement at the .01 level, showing an improvement of 48.20 percent.

Keywords: Local curriculum administration, Sugarcane cultivation, Community-based

บทนำ

การบริหารหลักสูตร มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะหลักสูตร มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกกระบวน และหลักสูตรเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย อีกทั้งยังเป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้สอนในการกำหนดเป้าหมาย ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งในด้านความรู้ เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการลงมือปฏิบัติ ค่านิยมอันพึงประสงค์ และทักษะทางสังคม นอกจากนี้หลักสูตรมีความสำคัญต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความคาดหวังของหลักสูตรได้หรือไม่นั้น จะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป ในปัจจุบันความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทำให้เกิดสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป มีผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมมากขึ้นทุกวัน (รุ่ง แก้วแดง, 2560: 5) จากข้อความข้างต้น นับได้ว่าเป็น การศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้เรียนต้องมียุคความรู้ท้องถิ่นของตนเองตลอดจนรู้ถึงสภาพปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพของเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณี มีการเรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามเวลาแต่เป้าหมาย

สำคัญของการศึกษา คือ การน้อมนำแนวพระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ในด้านการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ 1) ทศนครีที่ถูกต้อง 2) พื้นฐานชีวิต 3) มีอาชีพ-มีงานทำ นั้นต้องให้เด็กปฏิบัติงานฐานทำงานจนสำเร็จอบรมให้เรียนรู้การทำงานให้สามารถเลี้ยงตัวและเลี้ยงครอบครัวได้ 4) การเป็นพลเมืองที่ดีเป็นเป้าหมายสำคัญให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งสิ่งที่เป็นเครื่องกำหนดว่าผู้เรียนจะต้องเรียนรู้อะไร มีทักษะกระบวนการอย่างไรบ้างมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไปในทิศทางใดก็คือ หลักสูตรการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 1)

การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ตอบสนองความต้องการของชุมชนที่จะใช้หลักสูตรนั้น โดยเหตุนี้หากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดมุ่งหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ก็ย่อมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้มากที่สุด (กาญจนา บุญส่ง และ นิภา เพชรสม, 2556: 76) ดังนั้นการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เป็นการทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริงในท้องถิ่นสังคมวัฒนธรรมและประเพณีเข้าใจในการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถนำมาเป็นประสบการณ์ในการดำรงชีวิต เสริมสร้างทักษะอาชีพ และสังคมให้ดีขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีหลายกลยุทธ์ ได้แก่ การให้บริการชุมชนเชิงวิชาการ การศึกษาความเป็นพลเมือง การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้โดยใช้สถานที่ที่เป็นฐานการเรียนรู้ โดย การบริการและการเรียนรู้โดยใช้การทำงานเป็นฐาน ในแต่ละกลยุทธ์มีกระบวนการที่เชื่อมโยงการทำงานในชั้นเรียนกับชุมชนที่มีความหมายโดยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และคนในชุมชน ในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนในการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากผู้เรียนได้ลงพื้นที่เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่พบจริงในชุมชน โดยลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีในการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายเป็นการเรียนที่กระตุ้นและท้าทายความสามารถของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้การนำกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จนั้นผู้สอนจำเป็นต้องระบุงยุทธ์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในชุมชน ภายใต้วามร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายทางการศึกษาและการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและผู้เรียน (วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, 2561: 189) โดยโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอดำรงวิทยะบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมที่หลากหลาย และผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ มาประมาณ 5 ปี นับตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งและเป็นคนในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือตั้งแต่เกิด จึงพบว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ แม้ว่าพื้นที่ดังกล่าวจะมีการเพาะปลูกอ้อยเป็นจำนวนมากและเป็นพืชไรหลักของชุมชน แต่ประชากรส่วนใหญ่กลับไม่ได้ประกอบอาชีพปลูกอ้อยด้วยตนเอง หากพึ่งพาแรงงานรับจ้างจากต่างถิ่นที่เข้ามาทำงานเฉพาะฤดูกาล ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานท้องถิ่น ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และการจัดการแปลงอ้อยที่ไม่เป็นระบบ ทั้งยังพบการใช้สารเคมีที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตรสมัยใหม่ ทำให้เยาวชนในพื้นที่ขาดการสืบทอดองค์ความรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับการปลูกอ้อยและขาดความตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมในท้องถิ่น ในบริบทชุมชนตำบลห้วยทรายเหนือ อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรจำนวนมากและเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของชุมชน การปลูกอ้อยส่งผลต่อทั้งความมั่นคงทางเศรษฐกิจระดับครัวเรือน การจ้างงานในพื้นที่ และการหมุนเวียนรายได้ในชุมชน อีกทั้งยังเป็นพืชที่มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมและให้ผลผลิตต่อเนื่อง ทำให้การจัดการความรู้เกี่ยวกับการปลูกอ้อยอย่างถูกต้องมีบทบาทสำคัญต่อความยั่งยืนของชุมชน การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปลูกอ้อยจึงไม่เพียงเป็นการเสริมสร้างทักษะอาชีพแก่เยาวชน แต่ยังเป็นการอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในระยะยาว จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนา

หลักสูตรท้องถิ่นที่ใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการปลูกอ้อยอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทจริงของชุมชน และช่วยฟื้นฟูองค์ความรู้ด้านอาชีพที่สำคัญของตำบลห้วยทรายเหนืออย่างยั่งยืน

ดังนั้น การบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน” จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากบริบทจริงของชุมชน พัฒนาทักษะอาชีพด้านการปลูกอ้อยอย่างเป็นระบบ ถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่นสู่เยาวชน และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนของพื้นที่ในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์นั้น ควรมีการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การงานอาชีพ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยโรงเรียนตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่มีการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการปลูกอ้อย ส่งผลให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากท้องถิ่นของตนเอง และเห็นคุณค่าในองค์ความรู้จากการปฏิบัติจริง นำไปสู่การประกอบอาชีพที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาปัญหา ความต้องการแนวทางในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ประชากร

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูผู้สอน 3 คน ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้รู้เกี่ยวกับการปลูกอ้อย 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 1.2 สร้างองค์ความรู้และหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น 2) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 3) ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เอกสารการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 1.3 การประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี 2) แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน

ลักษณะของแบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็นระดับความเป็นไปได้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 12)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 2.1 ทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มเป้าหมาย หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 ท่าน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 50 ท่าน ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 ท่าน และผู้นำชุมชนจำนวน 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

2. หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในแต่ละขั้นตามคู่มือการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนที่ระบุในคู่มือการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

การใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ได้แก่ การใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแนวทางการสร้างเครื่องมือ

1. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์

2. นำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนไปตรวจสอบหาค่าจำแนกความยากง่ายของข้อสอบ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยออกแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ในเรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 ข้อ
2. ผู้วิจัยดำเนินการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

1. ด้านการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ พบว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นถึงความเหมาะสมที่จะดำเนินการให้มีการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เนื่องจากพื้นที่โดยรอบที่ตั้งโรงเรียนเป็นพื้นที่สำหรับการทำเกษตร และคนในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ปลูกอ้อย มันสำปะหลัง สับปะรดเป็นส่วนมาก รวมถึงเป็นการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรของคนในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกร สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิคด้านการเกษตรจากอดีตสู่รุ่นปัจจุบันให้กับนักเรียนได้

2. ด้านปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ พบว่า กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวถึงปัญหา และอุปสรรคเป็นเรื่องของระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ในการปลูกอ้อย และการลงมือปฏิบัติทดลองปลูกอ้อยจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตต้องใช้เวลาพอสมควร และการใช้งบประมาณในการปลูกอ้อยแปลงทดลองในพื้นที่โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ ในการเรียนรู้ของนักเรียน และกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ครูผู้สอนลงพื้นที่ร่วมกับเกษตรกร ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ เพื่อเก็บข้อมูลความรู้ มาวิเคราะห์เพื่อนำมาออกแบบหลักสูตรสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน โดยด้านเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือพร้อมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การลงมือปฏิบัติแปลงทดลองปลูกอ้อยในพื้นที่ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนในการศึกษาองค์ความรู้ เรื่องการปลูกอ้อยสายพันธุ์ในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีองค์ความรู้ เทคนิคในการปลูกอ้อยกันมาอย่างยาวนานสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่รุ่นนักเรียนรุ่นใหม่ได้

ผลการวิจัยการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแผนผังแสดงการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงแผนผังการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนในการสร้างองค์ความรู้การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

1. โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ได้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และตัวแทนผู้ปกครอง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างองค์ความรู้การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และสร้างความตระหนักให้แก่ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกับนายบุญธรรม แก้วเกิด นายธรรมรัตน์ แก้วเกิด และ นายจำเนียร อิ่มทั่ว เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โดยร่วมกันวิเคราะห์สภาพข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ชุมชนพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ 1) ความต้องการของชุมชน 2) แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น และ 3) ผลกระทบต่อการจัดการศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นที่จะศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ โครงสร้างเวลาเรียน และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

1. การวางแผนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานครูผู้สอนเข้ารับการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมายของพื้นที่ของเกษตรกรในตำบลห้วยทรายเหนือ ของนายบุญธรรม แก้วเกิด นายธรรมรัตน์ แก้วเกิด และ นายจำเนียร อิ่มทั่ว เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และเก็บข้อมูลองค์ความรู้ท้องถิ่นด้วยวิธีการ ศึกษาเอกสาร การลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ในประเด็นเนื้อหาที่กำหนดไว้ นำมาเรียบเรียงเป็นเล่มเอกสารองค์ความรู้ท้องถิ่นและจัดให้มีการตรวจสอบองค์ความรู้ท้องถิ่น โดยการนำความรู้ท้องถิ่นไปให้ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาองค์ความรู้ท้องถิ่นพร้อมทั้งขอคำชี้แนะจากผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแก้ไข ปรับปรุงองค์ความรู้ท้องถิ่นให้ถูกต้องสมบูรณ์
2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ครูผู้สอนร่วมกันดำเนินการจัดทำองค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ โครงสร้างเวลาเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยกำหนดโครงสร้างรายวิชา จำนวน 20 ชั่วโมง ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ดำเนินการในขั้นปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ด้วยกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความรู้ โดยการนำเอกสารไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความถูกต้อง เหมาะสมกับผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินกิจกรรมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

1. ทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน โดยมีทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้ก่อน และหลังเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้ก่อน และหลังเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	50	9.64	2.91	14.760	.000
หลังเรียน	50	16.44	2.15		

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้ก่อน และหลังเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี มีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X} = 9.64$, S.D = 2.91) คิดเป็นร้อยละ 48.20 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 16.44$, S.D = 2.15) คิดเป็นร้อยละ 82.20

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเนื้อหามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ อาทิ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ การสอนแบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning : PBL) และนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา เรียนรู้จากแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น พื้นที่ของเกษตรกรในตำบลห้วยทรายเหนือ ของนายบุญธรรม แก้วเกิด นายธรรมรัตน์ แก้วเกิด และนายจำเนียร อิ่มทั่ว เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง

ขั้นตอนที่ 5 การกำกับ ติดตาม ประสานงานการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ได้คณะกรรมการดำเนินงาน การนิเทศ กำกับติดตาม การใช้หลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายงานบริหารวิชาการ ครูผู้สอน และผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจ ทักษะคิดเชิงบวกเกี่ยวกับการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ด้วยรูปแบบกระบวนการดูแลช่วยเหลือ เพื่อให้การใช้หลักสูตรท้องถิ่นมีคุณภาพ จัดทำปฏิทินการนิเทศ อย่างน้อย 2 ครั้ง และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศ กำกับติดตาม กำหนดวิธีการนิเทศ และกำหนดเกณฑ์การนิเทศ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยกำหนดประเด็นการนิเทศการนำหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานไปทดลองใช้ ดังนี้

1. การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มีองค์ประกอบครบถ้วน มีการกำหนดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ฝึกปฏิบัติจริง และกำหนดให้ผู้รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนประกอบในเนื้อหาของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2. การนิเทศกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การนิเทศการเตรียมความพร้อมก่อนสอน ขั้นสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนให้ได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และขั้นสรุป มีการทบทวนและสรุปความรู้ ทักษะที่สอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

3. การนิเทศวิธีการวัดประเมินผล ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด โดยให้ครอบคลุมด้าน ความรู้ (P) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) และมีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ ที่เหมาะสม

4. สรุปรายงานผลการนิเทศทุกครั้ง เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับไปถึงครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน และนำไปแก้ไขปรับปรุงในการสอนในครั้งต่อไป ตามคำแนะนำของผู้นิเทศ กำกับติดตาม

จากกระบวนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 6 ขั้นตอน ดังกล่าวผู้วิจัยได้นำไปประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 9 คน ได้ทำแบบประเมินทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 โดยสรุปผลการประเมินความเป็นไปได้ตามขั้นตอนการบริหารหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน พบว่า แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้แสดงภาพรวมของขั้นตอนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ทั้ง 6 ขั้นตอน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินความเป็นไปได้การนำไปใช้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.83$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่ 4 ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินกิจกรรมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.63$)

ผลการวิจัยผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการสนทนากลุ่มของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 2.1 ผลการสนทนากลุ่มของนักเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มร่วมกับกลุ่มนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปประเด็นได้ว่า พบว่ากลุ่มนักเรียนตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ของรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีความพร้อมของครูผู้สอนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่น และสามารถนำนักเรียนลงพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ ร่วมกับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือได้ และยังสามารถจัดแปลงทดลองปลูกอ้อยในพื้นที่ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ สำหรับการทดลองเรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการปลูกอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น รวมถึงการประกอบอาชีพ วัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำองค์ความรู้ เทคนิคกระบวนการเรียนรู้ขั้นตอนการปลูกไปใช้หลังสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่การเกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ประโยชน์ด้านตนเอง สรุปได้ว่า นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคกระบวนการในการปลูกอ้อยในพื้นที่ท้องถิ่นของตนเอง นักเรียนเกิดความสุขในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเห็นคุณค่าความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น ยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและตนเองได้ และยังเป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อาจเป็นการสร้างรายได้เข้าสู่โรงเรียนสามารถต่อยอดเป็นธุรกิจของโรงเรียนในการผลิตน้ำอ้อยคั้นสดจากต้นอ้อยในแปลงทดลองของโรงเรียน

ประโยชน์ต่อโรงเรียน สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายครบทุกกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถนำความรู้และเทคนิคกระบวนการไปปรับประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน หรือหลังสำเร็จการศึกษา จนเกิดความรักและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพเกษตรกรในท้องถิ่นเป็นอย่างดี และแสดงให้เห็นว่ารายวิชานี้เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ การสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านการประกอบอาชีพ ให้กับเยาวชนรุ่นหลัง ช่วยกันสืบทอดกันไม่ให้สูญหาย และเมื่อโรงเรียนนำเข้ามาสู่บทเรียนให้กับนักเรียนเป็นการสร้างให้นักเรียนในพื้นที่เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นร่วมกันกับโรงเรียน มีอยู่หลายประการ ดังนี้

1. ครูผู้สอนเกิดการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่และหลากหลายร่วมกับชุมชน
2. ผู้นำชุมชนให้ความเชื่อมั่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืน
3. ภูมิปัญญาด้านการเกษตรของพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือมีการพัฒนาด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง
4. นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความรักหวงแหนในภูมิปัญญาด้านการเกษตรของท้องถิ่นตนเอง

ประโยชน์ต่อชุมชน สรุปได้ว่า นักเรียนกล่าวชุมชนของนักเรียนได้รับการถ่ายทอดความรู้การประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นให้กับเด็กรุ่นใหม่ ที่ถูกต้องและเหมาะสม และคุณครูมีการเตรียมความในการจัดการเรียนรู้ ทุ่มเททั้งกำลังใจ แรงใจ ลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้ร่วมกับชุมชนด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทในการเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในพื้นที่ยังสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถที่โรงเรียน นักเรียนต้องการ อาทิ เครื่องจักรหนักในการทำแปลงทดลองปลูกอ้อย พันธุ์ต้นอ้อยใช้สำหรับการทดลองปลูกในแปลงทดลอง แรงงานในการแนะนำความรู้ในการปฏิบัติจริงในการปลูกและดูแลต้นอ้อย เป็นต้น เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือถือว่าเป็นเหมือนลูกหลานของคนในชุมชน เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกร เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพของท้องถิ่นตนเอง นำไปสู่การพัฒนาชุมชนในอนาคตข้างหน้าได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนให้เกิดขึ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น

การอภิปรายผล

1. ศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือ มี 4 เรื่อง คือ 1) ที่มา บริบทของตำบลห้วยทรายเหนือ 2) สายพันธุ์อ้อยในพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ 3) การปลูกอ้อยพื้นที่ตำบลห้วยทรายเหนือ และ 4) ผลผลิตความหวานจากอ้อยตำบลห้วยทรายเหนือ ซึ่งสอดคล้องกับธิดาพร บุญแมน (2557: 12-13) กล่าวว่า การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนาแก้ปัญหาาร่วมกัน และยังส่งเสริมให้คนในชุมชนช่วยเหลือเอื้ออาทร สามัคคี และให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นให้สำเร็จ

2. การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ มี 6 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย 1) การวางแผนในการสร้างเครือข่ายการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) การฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 3) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 4) การดำเนินกิจกรรมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 5) การกำกับ ติดตาม ประสานงานการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 6) การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ดวงภา คณโฑเงิน (2561: 161-162) กล่าวว่า การวางแผน การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ

ความต้องการ ของชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาครูในการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้วางแผนติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีสอดคล้องปรเมศร์ แก้วดุก และกาญจนา บุญส่ง (2565: 172) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผนหลักสูตรท้องถิ่น 2) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 3) การตรวจพิจารณาคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น 4) การดำเนินการใช้หลักสูตรท้องถิ่น 5) การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่น 6) การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นในการใช้บริหารหลักสูตรท้องถิ่นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับ พัฒนาะ พิพัฒน์ศรี (2563: 13-14) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนหลากหลายวิธี ประกอบด้วย ผู้นักเรียน สภาพแวดล้อม เนื้อหา และสถานการณ์ เป็นการจัดการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ทั้งในด้านของเวลาและสถานที่ โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นักเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับปทุมพร พงษ์วัฒนา (2562: 25) กล่าวว่า การนิเทศกำกับติดตามหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องจัดทำแผนการนิเทศกำกับติดตาม จัดทำเกณฑ์ตัวชี้วัดของการนิเทศภายในอย่างกลายานมิตรหรือนิเทศแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยบรรยากาศของความร่วมมือแบบประชาธิปไตย พร้อมทั้งจัดทำรายงานการนิเทศกำกับติดตาม และประเมินผลไปเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกอ้อยที่ตำบลห้วยทรายเหนือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.20 ซึ่งมีความสอดคล้องกับ อธิกุล พงษ์จงมิตร (2563: 32-52) กล่าวว่า การใช้ชุมชนเป็นฐานประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสร้างองค์ประกอบประชาชน เพื่อดำเนินการจัดตั้งกลุ่มชุมชนให้มีส่วนร่วมตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติ และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามผู้นำ 2) ด้านการสร้างเครือข่ายในการติดต่อสื่อสาร คือ วิธีการติดต่อประสานความร่วมมือ ของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่คล้ายคลึงกัน เพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วม 3) ด้านการจัดฝึกอบรมให้องค์กรประชาชน คือ จัดอบรมให้องค์กร ชุมชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถทำงานเฉพาะด้านได้ ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาบุคคลให้มีทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการทำงาน 4) ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คือ แต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน 5) ด้านการกำหนดกรอบกิจกรรม คือ การกำหนดกรอบลักษณะของกิจกรรมที่ชัดเจน จะทำให้กลุ่มคน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ นำไปสู่การเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม 6) ด้านการติดตามประเมินผล คือ กระบวนการติดตามประเมินผลความก้าวหน้า และการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ ปรเมศร์ แก้วดุก และกาญจนา บุญส่ง (2565: 55-56) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผนหลักสูตรท้องถิ่น 2) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 3) การตรวจพิจารณาคุณภาพหลักสูตร ท้องถิ่น 4) การดำเนินการใช้หลักสูตรท้องถิ่น 5) การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่น 6) การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ขั้นตอนการวางแผนในการสร้างเครือข่ายการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนควรศึกษาและเก็บข้อมูลในเบื้องต้น อาทิ ข้อมูลสารสนเทศ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น ในการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายก่อนลงพื้นที่ไปสร้างเครือข่ายท้องถิ่น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายชุมชนให้เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นก่อนที่จะนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้

3. การกำกับ นิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ควรนำแนวทางการ PLC (Professional Learning Community) เข้ามาใช้ร่วมด้วยกับกระบวนการกำกับ นิเทศ ติดตามเพื่อให้ได้ผลที่เหมาะสมกับการนำไปพัฒนาต่อไป

4. ควรศึกษาผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการนำไปปรับปรุง พัฒนาต่อยอดในการบริหาร หลักสูตรท้องถิ่นในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำกระบวนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของโรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นเรียน

2. ควรวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้ครูผู้สอนนำไปพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้น

3. ควรวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้ผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่บริการของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาได้นำไปสร้างนวัตกรรมจัดการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน..พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา บุญส่ง และนิภา เพชรสม. (2556). *ชุดฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน*. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ดวงภา คณโทเงิน. (2561). *แนวทางการบริหารหลักสูตรที่เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพและการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนรัฐราชภัฏวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. ปริญญามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธิดาพร บุญแมน. (2557). *การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: กรณีศึกษา ชุมชนผู้สูงอายุตำบลดอนแฝก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรกุล พงษ์จงมิตร. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรเมศร์ แก้วดุก และกาญจนา บุญส่ง. (2565). *การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนยางชุมวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์*, 7(2): 1427-1442.
- ปุนทริก พรชนะวัฒนา. (2562). *การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พัฒนะ พิพัฒน์ศรี. (2563). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เรื่อง การเขียนโปรแกรม Kid Bright สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2560). *ปฏิวัติการศึกษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 11(3): 182-189.